

Tlačová správa

BIBIANA – Centrum detskej literatúry, čítania a SK IBBY

31. augusta 2018

BIBIANA – Centrum detskej literatúry, čítania a SK IBBY vás pozýva na tlačovú besedu 6. septembra o 11:00 v štúdiu BIBIANY, kde predstavíme nové vzdelávacie programy a kreatívne workshopy pre rodičov, pedagógov, knihovníkov a verejnosť, ktoré štartujeme od septembra, zároveň s krátkou ukážkou workshopu v experimentálnom laboratóriu Izby čítania - Záhada hradného pokladu.

V BIBIANE, medzinárodnom dome umenia pre deti začalo 1. januára 2018 pracovať nové Centrum detskej literatúry, čítania a SK IBBY (SK IBBY – Slovenská sekcia IBBY). Jeho cieľom je budovať a pestovať kultúru čítania na Slovensku prostredníctvom odbornej, konzultačnej a metodologickej činnosti v rámci rezortu kultúry a organizovať vlastné programy venované kultivovanému čítaniu, čím chce napomáhať pozitívnej zmene krízového stavu čítania detí.

Za 9 mesiacov činnosti Centrum zrealizovalo vyše 20 workshopov Izby čítania, vydalo odbornú publikáciu „Čítame, počúvame, vnímame v priestore knihy“, zorganizovalo Knižné hody v novom šate, 3 odborné semináre, zapojilo sa do štvrtého ročníka celoslovenského projektu „Celé Slovensko číta deťom“, podieľalo sa na prípravách Dní detskej knihy v Žiline a ocenilo Najkrajšie a najlepšie detské knihy jari, leta, jesene a zimy na Slovensku 2017. Centrum detskej literatúry, čítania a SK IBBY na jeseň 2018 štartuje ďalšie inovatívne programy pre rôzne vekové kategórie, s cieľom viesť deti ku kultivovanému čítaniu.

Prečo kultivované čítanie?

S rozvojom technológií a vedomostnej spoločnosti sa postupom času vzťah detí k čítaniu zmenil. Číta sa menej a výskumy dokazujú, že pri čítaní z obrazovky, čo je dnes najbežnejšia forma, mozog vykazuje iné neurostimulácie, ako pri kontakte s fyzickou knihou. Nie je preto čítanie ako čítanie a klesá schopnosť detí čítať kultivovane, teda hlbšie prenikať do textu. Nie iba hľadať informácie a kľúčové slová, ale porozumieť napríklad aj symbolickému jazyku, vedieť vnímať a zamýšľať sa nad textom. Podľa odborníkov za posledných 20-30 rokov klesla miera empatickosti v európskej populácii o 40 percent. Toto číslo poukazuje na závažné zmeny v emocionálnom nastavení obyvateľstva a v konečnom dôsledku má vplyv aj na duševné zdravie. Ak to premietneme do čítania kníh, deti majú dnes o 40 percent nižšiu schopnosť vcítiť sa do toho, čo zažívajú hrdinovia knižných príbehov, ako sa cítia v jednotlivých situáciách a oveľa ťažšie si z toho vedia vziať niečo pre svoj vnútorný život, nachádzať sami seba, reflektovať vlastnú životnú a spoločenskú realitu.

Nové programy od septembra

cielene „pracujú“ s potrebami populácie v oblasti pestovania duchovných hodnôt a rozvíjania vnímavosti – od bábätiak až po dospelých, cez odborníkov, knihovníkov, pedagógov, rodičov až po širokú verejnosť.

- **BRÁNA KNIHY OTVORENÁ** – program pre rodičov, pedagógov predprimárneho vzdelávania a verejnosť bude poskytovať metodickú pomoc pri práci s bábätkami – ako náležite stimulovať dieťa od najútlejšieho veku k rozvoju vnímavosti a záujmu o knihu skôr, ako príde do školy.
- Deti sú vystavené vďaka súčasným technológiám prevahe vizuálnych vnemov. Čo sa deje s ich počúvaním? U dieťaťa sa v ďaleko väčšej miere rozvíja predstavivosť vtedy, ak nemá vizuálny vnem, ako keď ho má. S týmto faktom pracuje program OD UCHA K UCHU pripravovaný v spolupráci s RTVS určený pre rodičov s deťmi.
- Viesť tínedžerov ku kultivovanému čítaniu bude program **ADVOKÁTI ČÍTANIA**, zameraný na deti staršieho veku a stredoškolákov, s cieľom budovať kultúru čítania a zároveň ich stimulovať byť aktívnymi vo svojej komunite. Predstavíme rôzne spôsoby rozvoja kultúry čítania tak, aby to mladým ľuďom pomohlo uplatniť sa v živote.

„Ak dieťaťu od útleho veku prepájame životnú realitu s knižnými príbehmi, začína kniha fungovať ako priestor, v ktorom si deti (ale aj dospelí) prirodzene budujú vzťahové väzby, rozvíjajú zdravé modely správania, učia sa vnímať, využívať predstavivosť a postupne si nachádzať aj stratégie na zvládnutie vlastných životných úloh a situácií,“ hovorí o dôležitosti venovať sa tejto téme strategicky koordinátorka Centra Timotea Vráblová.

Ak naučíme deti čítať v knihách, naučíme ich „čítať“ a lepšie sa orientovať aj vo vlastných životoch.

Kontakt: Gabriela Mikulčíková, gabriela.mikulcikova@bibiana.sk, BIBIANA - medzinárodný dom umenia pre deti, Panská 41, Bratislava